

Mežinieku kopienas stratēģiskais attīstības plāns

2022. – 2024.gadam

Kopienas stratēģiskais attīstības plāns (turpmāk tekstā arī – stratēģija) ir nepieciešams, lai sekmētu plānveidīgu un pārdomātu apkaimes kopienas attīstību; izmantojot apkaimes iespējas un mazinot draudus, efektīvi izmantojot resursus un zināšanas, virzītos vēlamajā - kopienas vīzijas virzienā.

Šis ir pirmais Mežinieku kopienas stratēģiskais attīstības plāns. Tas izstrādāts 2022-2024.gadam un paredzēts pārskatīšanai 2024.gada nogalē. Izstrādājot stratēģiju, tika ievēroti sekojoši principi: caurspīdīgums visa procesa garumā, vienlīdzīgas iespējas izteikties un paust viedokli ikvienam, maksimāla vietējās sabiedrības iesaistes nodrošināšana, demokrātija lēmumu pieņemšanā.

Lai izstrādātu pēc iespējas optimālu, visaptverošu, datus un informācijā balstītu stratēģiju ir veikti sekojoši pasākumi:

- Noorganizēta visas apkaimes anketēšana klātienē 2021. gada jūlijā. Anketēšanā piedalījās 134 iedzīvotāji no 96 mājām;
- Apzināta apkaimes vēsture, tradīcijas, vākta un uzklusīta informācija par Mežiniekiem;
- Izveidota darba grupa stratēģijas izstrādei, kuras sanāksmēs varēja piedalīties ikviens apkaimes iedzīvotājs;
- Organizētas stratēģijas izstrādes uzsākšanas (2021.gada augustā) un sabiedriskās apspriešanas, plāna iedzīvināšanas sanāksmes (2021.gada decembris) Mežinieku apkaimes iedzīvotājiem.

Stratēģija sastāv no trim lielām sadaļām:

- Kopienas kopējā vīzija
- SVID analīze
- Attīstības prioritārie virzieni, to mērķi un apraksts

Stratēģija tikusi izstrādāta Aktīvo iedzīvotāju fonda (AIF) projekta "Biedrības pāreja nākamā attīstības posmā" ietvaros. AIF ir EEZ un Norvēģijas grantu programma, kas tiek īstenota 15 Ziemeļeiropas, Centrāleiropas un Dienvideiropas valstīs.

Kopienas vīzija

Mežinieku kopienas vīzija ir apkaimes iedzīvotāju kopīgi veidots nākotnes tēls, uz ko tiekties un ko varētu sasniegt balstoties uz priekšrocībām un izmantojot attīstības iespējas, novēršot iespējamus draudus un atrisinot izaicinājumus.

Biedrības misija ir: „Izveidot un uzturēt ilgtspējīgu, vienotu, sociāli atbildīgu Mežinieku apkaimes iedzīvotāju kopienu, kas spēj sekmēt labvēlīgu, drošu un pievilcīgu vidi dzīvošanai, saimniekošanai un attīstībai.”

Lai būtu kopīga, vienota izpratne, vispirms jāvienojas par to, ko sevī ietver termini “ilgtspējīga, vienota, sociāli atbildīga kopiena” un “labvēlīga, droša un pievilcīga vide dzīvošanai, saimniekošanai un attīstībai.” – t.i jātiecas uz visai kopienai akceptējamu kopienas nākotnes tēlu – vīziju.

Kopienas vīzija, uz kuru tiecamies:

- 1. Notiek aktīva kopienas iedzīvotāju kopdarbība un līdzdarbība kopīgi definētu mērķu sasniegšanai, iedzīvotāji apzinās, ka tas ir būtisks veids, kā padarīt apkaimi tādu, kā vēlamies;
- 2. Ir radīta sakārtota vide, kur pašiem interesanti darboties un dzīvot, radot jaunas iespējas izaugsmei gan sev, gan citiem, gan jēgpilni, patīkami pavadīt brīvo laiku;
- 3. Ir radīta kopienas centrālā vieta, kurā un ap kuru pulcēties, organizēties un sadarboties – koprades telpa;
- 4. Iedzīvotāji ir ar augstu iniciatīvu un iesaisti brīvprātīgajā darbā kopienas labā, tādā kā labdarība, apkaimes vides sakopšana, dažādu vecuma grupu iesaiste sabiedriskajā dzīvē, senioru atbalsts, interešu izglītības vai aktīvas jēgpilnas brīvā laika pavadīšanas veicināšana; dažādi atbalsta pasākumi un citas sociāli būtiskas aktivitātes;
- 5. Iedzīvotājiem ir nodrošināts psiholoģiskais un emocionālais komforts apkaimē caur vēlamo mikroklimata organizāciju; drošība, apkārtējo iedzīvotāju atbalsts un atbildība, piederības sajūta, iekļaujoša vide;
- 6. Kopienas vide ir pašpietiekama, ar nodrošinātām galvenajām vajadzībām - iedzīvotājiem radot fizisko komfortu caur sabiedrisko pakalpojumu (veikals, medpunkts, pasta sūtījumu, friziera u.c. skaistumkopšanas pakalpojumi, auklīšu serviss un tml.) un aktivitāšu, kuras spēj apmierināt pieprasīto notikumu diapazonu, tuvumu;
- 7. Kopiena lepojas ar sakoptu, skaistu apkaimi, savstarpējām attiecībām, darbīgiem un atbildīgiem cilvēkiem, iedibinātajām tradīcijām, progresīviem jauniešiem, apkaimes uzņēmējiem;
- 8. Kopienā ir iesakņojies dabai un videi draudzīgs dzīvesveids, piem., samazināts atkritumu daudzums, veicot atkritumu šķirošanu un piedaloties EKO akcijās, veicināta preču aprīte (piem., mainoties, atdodot citam sadzīves tehniku, bērnu drēbes,...), kooperējoties jaunu iekārtu pirkšanā, salabojot veco pirms pirkšanas nākamo un tml;
- 9. Kopienā ir iedibināts princips – pirkt preces/pakalpojumus no tuvākā (pirmkārt izvēloties apkaimē, pagastā, vai novadā esošo piedāvājumu), tādejādi veicinot finanšu neizplūšanu, saīsinātas piegādes ķēdes un vietējo uzņēmējdarbību;

- 10. Ir izveidota iekļaujoša vide (nodrošināta piekļuve informācijai, objektiem, aktivitātēm un kopienas kopējiem resursiem) neatkarīgi no vecuma, fiziskajām spējām un tml.;
- 11. Kopienas jaunieši pēc studijām augstskolās, ārzemēs, par vietu kur veidot ģimenes un saimniekot izvēlās Mežiniekus, turpinot uzlabot dzīvi apkaimē, ieviešot jauninājumus un iedzīvinot jaunas idejas apkaimes pilnveidošanai;
- 12. Apkaimes kopienai un katram iedzīvotājam salīdzinājumā ar citām teritorijām ir lielas pašrealizācijas un pašizpaušmes iespējas;
- 13. Kopienā ir daudz cilvēku, kuri savu interešu (gan profesionālās, gan uzņēmējdarbības, gan sabiedriskā labuma) realizāciju saredz arī caur šo kopienu un apkaimi;
- 14. Ir atrasti un ieviesi inovatīvi un viedam ciemam atbilstoši risinājumi, izveidotā vide/kopiena ir atvērta jauninājumiem;
- 15. Biedrībai ir pietiekama kapacitāte tālākai kopienas attīstībai un nākamo ieceru realizācijai, pamats apmierinātībai un lepnumam;
- 16. Notiek regulāra sadarbība ar pašvaldību kopīgi nosprausto mērķu sasniegšanā; ir izveidots abpusēji izdevīgs un cieņpilns sadarbības modelis, kas nodrošina pašvaldības sistemātisku iesaisti infrastruktūras un labiekārtojuma pilnveidošanas jautājumos;
- 17. Kopiena ir kā piemērs un iedvesmas avots citām kopienām Latvijā.
- Katrs kopienas iedzīvotājs redz sociālu un/vai ekonomisku ieguvumu no kopienas.

SVID analīze

SVID analīze ir metode, ar kuras palīdzību kopiena novērtē teritorijas un kopienas stiprās un vājās puses, kā arī pastāvošās iespējas vai iespējamās draudus. SVID analīzes galvenais uzdevums ir pieejamo informāciju sadalīt pozitīvajos (stiprās puses un iespējas) un negatīvajos (vājās puses un draudi) faktoros:

- Stiprās puses — tās īpašības, kas tai var palīdzēt sasniegt noteikto mērķi.
- Vājās puses — tās īpašības, kas var kavēt noteiktā mērķa sasniegšanu.
- Iespējas — tie ārējie faktori, kas var palīdzēt sasniegt noteikto mērķi.
- Draudi — tie ārējie faktori, kas var kavēt noteiktā mērķa sasniegšanā

<p>Stiprās puses:</p> <p>Vieta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - apdzīvotību sekmējošs (nav depopulācijas draudu) teritorijas ģeogrāfiskais novietojums - tuvu galvaspilsētai; iedzīvotāju resursi ar tendenci palielināties; - teritorijas ģeogrāfiskais novietojums Misas upes abos krastos starp lielām meža platībām, ar 	<p>Vājās puses:</p> <p>Vieta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biedrībai nav savas telpas, kur pulcēt kopienas locekļus / apkaimes iedzīvotājus; - publiskai lietošanai paredzēto atpūtas, sporta un kultūras vietu, bērnu rotaļu laukumu neesamība – līdz ar ne tik daudz kā aktīvai atpūtai paredzētu iespēju trūkums (tās laukos var atrast), bet no kopienas veidošanās
--	---

vairākiem karjeriem, dīķiem, kas apkaimi padara ainaviskāku, pievilcīgāku rekreācijai;

- labs ceļš no/uz Rīgu un sabiedriskais transports nokļūšanai Rīgā, salīdzinoši attīstīts lokālo ceļu tīkls;

- Jāņupes (Olaines novada kooperatīva) un Rīgas tuvums – kā noieta tirgus apkaimes pakalpojumiem, produktiem un veicinošs faktors uzņēmējdarbībai;

- kvalitatīva, maz piesārņota, klusa vide – svaigs gaiss, ūdeņi un meži (Ķekavas novada mazapdzīvotākā daļa);

- Sociālā māja Mellupos ar saieta telpu un iespēju (kaut ierobežotu) pulcēties sabiedrībai;

- pagātnē - vēsturiski sabiedriski aktīva teritorija, ar daudziem pašdarbības kolektīviem, privātskolām, augstu iedzīvotāju spēju pašorganizēties t.i. izveidotas tradīcijas iedzīvotājiem pašiem veidot dzīvi apkaimē pievilcīgāku;

- vairāki uzņēmumi teritorijā – sociālais uzņēmums Dabas zirgi, z/s – atpūtas komplekss “Valmoniras, SIA "Profipak SL", kokzāģētava, SIA “Edvinety”, SIA Pro Natural (zīmols - femme.eco), SIA Nelumo, SIA Posttech, SIA Victoria project management (steamdream.lv), SIA Lielmestri u.c.;

- apkaimē ir vairākas esošas vai pārejas posmā uz bioloģisko l/s esošas lauku saimniecības.

Kopiena:

- izveidojusies aktīva iedzīvotāju komunikācija izveidotajā grupā Whatsapp platformā aktuālu informatīvu un sadzīvīsku jautājumu risināšanā;

- salīdzinoši labi zināmi apkaimes cilvēkresursi, viņu vēlmes, kā arī gribēšana un varēšana iesaistīties kopienas aktivitātēs (noskaidrots pēc soc.aptaujas rezultātu apkopošanas);

- lielākā daļa iedzīvotāju apzinās vietas vērtību, identificē sevi ar apkaimi, ir kopīgas/līdzīgas vērtības ar kopienu;

- lielākajai daļai iedzīvotāju ir savs viedoklis par nepieciešamajiem uzlabojumiem apkaimē un apm. 1/4 daļa iedzīvotāju ir gatavi iesaistīties, lai apkaimi un dzīvi tajā uzlabotu;

- Kopienai ir jau izveidojušās/ vai veidošanās procesā esošas vairākas tradīcijas – Mežinieku

viedokļa būtiskās - socializēšanās iespēju, vietu trūkums;

- trūkst apkaimē infrastruktūras: daudzviet ierobežotas sakaru komunikācijas (slikts mobilā telefona, interneta tīkla pārklājums), ne visiem ir iespējas izmantot Internetu, kā arī vietējā, lokālā līmeņa ceļi ir sliktā kvalitātē, nav apkaimē pieejami primāri nepieciešami sabiedriskie pakalpojumi kā pasta, pakomāts, bankomāts un tml.;

- apkaimē ir salīdzinoši daudz iedzīvotāju, kas neizrāda ieinteresētību un vēlmi iesaistīties kopējos apkaimes procesos;

- salīdzinoši maza uzņēmējdarbības aktivitāte, maz attīstīta mājražošana, lauksaimniecības produktu ražošana, un vāja sadarbība starp uzņēmējiem;

- Lielas zemes platības tiek apsaimniekotas ar konvencionālās lauksaimniecības metodēm, kas veicina vides piesārņošanu un ilgtermiņā ietekmē negatīvi iedzīvotāju veselību, kā arī nenāk par labu kopienas koptēlam;

- apkaimes kopteļu negatīvi ietekmē neapdzīvotie, neapsaimniekotie īpašumi, kas pārvēršas par graustiem, piem., bijušais kultūras nams, kā arī nelegālā atkritumu izgāšana, piem. atkritumu izgāztuve Stēguļos.

Kopiena:

- joprojām zema iedzīvotāju aktivitāte, ieinteresētība savas apkaimes dzīves uzlabošanai un sadarbībai kopīgu mērķu labā;- zema pašinīvatīva, lielus resursus prasa iedzīvotāju iesaiste aktivitātēs

- vairums iedzīvotāju dzīvo un darbojas savrupi, noslēgti, tipiski viensētām, neidentificē sevi ar visai kopienai adresētu komunikāciju (nepieciešama individuāla komunikācija);

- netrūkst iedzīvotāji, kam negatīvā pagātnes pieredze attiecībā uz kaimiņiem, pašvaldības līdzšinējo nostāju ierobežo socializēšanos, sadarbošanos, ticību kopā darāmajām lietām;

- trūkst auglīga sadarbība starp kopienu un apkaimes nevalstiskajām organizācijām (biedrība Tici sev, "Ķekavas muzikanti" ("Rogas") "Es gribu dzīvot" ("Upmaļi") "RĪGAS EVANĢĒLISKĀS TICĪBAS

<p>svētki, Jāņu ielīgošana, Miķeļdienas tirdziņš, apkaimes sakopšana Lielās Talkas dienā;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kopienā ir iedzīvotāji ar augstiem sasniegumiem darba, izglītības, savā profesionālajā jomās, ar ko varam lepoties un iedvesmot citus kopienas locekļus; - kopienas virzošo spēku vidū ir izteikta eko/zaļā domāšana, dabī/videi draudzīgas saimniekošanas metodes, kas var kalpot par piemēru pārējiem kopienas locekļiem; - kopienai ir izveidojies aktīvs 5 cilvēku kodols, kurš gatavs šobrīd uzņemties galvenā virzītājspēka funkcijas apkaimē un tās sabiedrības pilsoniskajā attīstībā; - kopienā ir iedzīvotāji ar labām muzikālajām dotībām, māku muzicēt uz tradicionālajiem mūzikas instrumentiem, un ir gatavi brīvprātīgi iesaistīties kopienas pasākumos, tiem piešķirot pievienoto vērtību. - apkaimē ir attīstīta zirgkopības nozare (3 saimniecības) 	<p>KRISTIEŠU DRAUDZE "DZĪVĪBAS VĀRDS" ("Upmaļi") apkaimes mērķu sasniegšanā;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komunikācija un sadarbība galvenokārt notiek tikai starp tuvākajiem kaimiņiem, trūkst komunikācijas saišu starp konkrētu interešu mērķgrupām, kas īpaši būtu nepieciešama jauniešu starpā.
<p>Iespējas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teritorija ir pievilcīga dzīvošanai un uzņēmējdarbībai; iespējas dažāda veida primāri nepieciešamo pakalpojumu attīstībai (ēdināšana, veikals, bērnu pieskatīšana, ekosistēmu pakalpojumu izmantošana...) un Rīgas, Jāņupes kā noieta tirgus tuvuma iespēju izmantošana; - attīstīt kopprojekta tūrismā, rekreācijā, vides izglītībā un citās jomās; - apkaimes iedzīvotājiem ir ieinteresētība jaunu vietēju projektu attīstībai; publiskai izmantošanai domātas vietas, objekti un radīti procesi, - kultūras un sporta aktivitāšu attīstība; - vājā saikne ar administratīvo novada centru - Ķekavu stimulē pašpietiekamas apkaimes veidošanos; - iesaistīties dažādos ārpus kopienas - reģiona, valsts un starptautiska mēroga projektos, pieredzes apmaiņās, jo kopienu koncepta attīstība šobrīt ļoti aktuāla tēma; - investoru, uzņēmēju piesaistīšana kopienas attīstībai; - gan valsts mēroga (SIF), gan dažādu ES finanšu instrumentu projektu konkursi, kur iespējas piesaistīt finansējumu biedrības darbībām; - valsts politikas izmaiņas kopienu attīstībai par labu, pašvaldībām obligāta prasība iedzīvotāju 	<p>Draudi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nestabilā politiskā un ekonomiskā situācija valstī destabilizē situāciju arī apkaimē; - nemainīga pašvaldības nostāja: atbalsta un ieinteresētības trūkums apkaimes attīstībā; - kopienas attīstības ierobežojumi saistībā ar iedzīvotāju zemo ieinteresētību un iesaisti apkaimē notiekošajā; - straujš jaunienācēju pieaugums, kas potenciāli rada grūtības iekļauties pastāvošajās apkaimes ētikas normās un vērtību robežās; - apkaimes iedzīvotāju augstā mobilitāte un intelektuālā potenciāla un darbaspēka izmantošana/ieguldīšana ārpus apkaimes, līdz ar to arī vājas piederības sajūtas apkaimē veidošanās un maza ieinteresētība lokālos kopienas procesos; - sociālo problēmu pieaugums; iedzīvotāju sociālās apātijas padziļināšanās. - pašvaldības plānojuma dokumenti (teritoriālais plāns)

<p>līdzdalības sekmēšanai novadā, kas veicina turpināt un paplašināt aizsāktos kopienas attīstības un pilsoniskas sabiedrības veicināšanas projektus;</p> <ul style="list-style-type: none"> - pašvaldība kļūst atbalstošāka Mežinieku kopienas attīstībai (pagaidām gan tikai mutiski) - Jaunsilā plānotā Rail Baltic pietura ar tā saistīto infrastruktūru - lielas, viendabīgas Latvijas Valsts mežu platības	
---	--

Attīstības prioritārie virzieni, to mērķi un apraksts

Tālākās darbības virzieni un prioritārās darbības ir tieši saistītas ar draudu mazināšanu un iespēju, stipro pušu izmantošanu. Attīstības plāns 2022-2024.gadam būs kā ceļvedis secīgai Mežinieku kopienas pilsoniskās sabiedrības attīstībai. Stratēģijā ir izvirzīti septiņi Mežinieku kopienas attīstības virzieni un katram no tiem ir noteiktas prioritārās darbības (skat.nākamā nodaļā), kas dod vislielāko ieguldījumu kopienas stiprināšanā un šī virziena sekmēšanā šā brīža kopienas attīstības stadijā. Katram no virzieniem ir nodefinēts mērķis tuvākajiem trijiem gadiem.

1. Mežinieku iedzīvotāju interešu pārstāvniecība pašvaldībā

Mērķis:

- veicināt uzticēšanos biedrībai kā visu apkaimes iedzīvotāju interešu pārstāvei,
- izveidot ilgtspējīgu pamatu sadarbībai ar pašvaldību;

Līdz šim nav izdevies panākt pašvaldības aktīvu iesaistīšanos, ieinteresētību Mežinieku apkaimes ilgtspējīgā attīstībā, visi pašvaldības resursi tiek koncentrēti apdzīvotajās vietās – Ķekavā, Baložos, tagad arī Baldonē, kā arī sekundāri – citās blīvi apdzīvotās teritorijās. Ir ļoti zema iedzīvotāju uzticēšanās novada pašvaldībai, jo elementāras lietas gadiem ilgi ir palikušas nesadzirdētas (piem., lampas uzstādīšanas jautājums visblīvāk apdzīvotajā Mežinieku ciemā - Mellupos 8 gadus ir palicis bez virzības). Iedzīvotājos ir zudusi ticība, ka kaut kas varētu mainīties. Tas sākotnēji ļoti bija jūtams arī biedrības darbā – sabiedrības inertums un lielā skepse uzlabojumiem, taču šīs vasaras aptaujas rezultāti bija pozitīvi pārsteidzoši. Apkaimes iedzīvotāji gandrīz 100% uztic savas intereses pašvaldībā pārstāvēt biedrībai un kā galveno biedrības funkciju uzskata tieši Mežinieku apkaimes interešu pārstāvniecību (sk.mājaslapā: <https://www.mezinieki.lv/post/aizritejusi-mezinieku-kopsapulce>), kas dod biedrībai pilnvaras rīkoties.

Līdz šim neesam mērķtiecīgi darbojušies šajā virzienā, taču iedzīvotāju sniegtā uzticēšanās liek šo jautājumu izvirzīt kā prioritāti.

Nav pašvaldībā izveidota mehānisma, piem., Konsultatīvā vai Iedzīvotāju padome, caur kuru varētu ietekmēt lēmumu pieņemšanu, taču, lai varētu turpināt iesāktās darbības pilsoniskas sabiedrības ilgtspējīgā attīstībā, ir primāri nepieciešams veicināt iedzīvotāju uzticēšanos pašvaldībai, mērķtiecīgi stiprināt kopienas interešu pārstāvību novadā, veidojot sadarbību ar pašvaldību uz savstarpējas cieņas un ieinteresētības pamatiem kā diviem līdzvērtīgiem partneriem; ir jautājumi, ko kopienai ir sarežģīti atrisināt bez pašvaldības iesaistes, savukārt jaunais pašvaldības sasaukums ir nedefinējis teritoriālo kopienu attīstību kā prioritāru un tā kā Mežinieku kopiena šobrīd ir vienīgā novadā darbojošās kopiena, tad mums ir uzkrāta pieredze, kas pašvaldībai varētu būtu noderīga. Līdz ar to labuma guvēji būs ne tikai Mežinieku kopienas iedzīvotāji, bet arī pašvaldība un citas novada iedzīvotāju kopienas, kas šobrīd ir tikai veidošanās procesā – būs jau izveidota pieeja teritoriālo kopienu un pašvaldības sadarbībai un domājam, ka arī atrasts efektīvs mehānisms iedzīvotāju interešu sadzirdēšanai un risināšanai.

Prioritārās aktivitātes:

- **Mežinieku kopienas kopīgo interešu apkopošana** pēc kopienas foruma u.c. pasākumiem, **darbs pie kopienas viedokļa par risināmo/iem jautājumiem sagatavošanas** iesniegšanai pašvaldībā vai citā institūcijā pēc nepieciešamības.

- **sanāksmju ar pašvaldības vadību** kopienas interešu uzklaušīšanai un izdiskutēšanai **organizēšana**; pirmā sanāksme par sadarbības mehānisma izveidi, otra par aktuālo jautājumu risināšanu,..... Lai izveidotu regulāru un plānotu sadarbību, tiks sagatavots un rosināts pašvaldībai parakstīt sadarbības dokumentu – līgumu, memorandu vai citu formu, lai abām pusēm būtu skaidri sadarbības principi un savstarpējās saistības, un līdz ar to būtu skaidri “spēles” noteikumi.

- **sekošana līdzī apkaimes intereses ietekmējošu dokumentu virzībai pašvaldībā**, nepieciešamības gadījumā operatīvi reaģējot – informējot apkaimes iedzīvotājus, iesaistot ieinteresēto mērķauditoriju, organizējot sanāksmi, gatavojot apkaimes nostāju un pārstāvēt to pašvaldībā.

- u.c. darbības, lai panāktu kopienas viedokļa uzklaušīšanu, **kopienas pārstāvniecības iespējas panākšanu Konsultatīvā padomē** vai iedzīvotāju padomē vai citā tml. pašvaldības konsultatīvā veidojumā, tiklīdz tāds tiek izveidots, kā arī **līdzdarbošanās topošajā NVO centrā** – partnerībā “Daugavkrasts”.

2. Piederības sajūtas Mežinieku apkaimē veicināšana, līdztekus sekmējot iedzīvotāju identitātes apzināšanos un ieinteresētību apkaimē noteikšajā.

Mērķis: ar vēstures un apkaimes izziņas palīdzību veicināt piederības sajūtu Mežinieku apkaimē, tādejādi sekmējot ieinteresētības pieaugumu apkaimē un tajā notiekošajos procesos vietējā sabiedrībā;

Kopienas vieno kopēja fiziska teritorija, ko tā apdzīvo, līdz ar to nevar izveidoties spēcīga pilsoniskām vērtībām atbilstoša kopiena, ja tās iedzīvotājiem nav piederības sajūtas konkrētajam apvidum. Kā noskaidrojās aptaujā – gandrīz ¼ daļa no iedzīvotājiem apkaimē ir ienākusi pēdējo 5 gadu laikā, un liela daļa pat nezina apkaimes vēsturisko nosaukumu – Mežinieki. Taču kā noskaidrots sarunās un darba grupās, ienācējiem ir liela interese par šīs

vietas vēsturi un cilvēkiem, kas šeit dzīvojuši, senajām tradīcijām un nodarbošanos. Ja nav kopīgas vēsturiskās pieredzes, kas ir īpaši raksturīga problēma Pierīgas kopienām, piederības sajūtas veidošanā ir jāiegulda daudz vairāk pūļu. Tāpēc ir jāveicina apkaimes iedzīvotāju, jo īpaši jaunienācēju, bērnu un jauniešu ciešāka saikne, piederības sajūta Mežinieku apkaimē, kas kalpos kā pamats indivīda pilsoniskajām saitēm ar valsti un sabiedrību, kas izpaužas caur atbilstošām vērtībām un attieksmi, lojalitāti, aktīvu pilsonisko pozīciju. To primāri esam paredzējuši paveikt ar apkaimes, it īpaši tās vēstures izziņu un izceļot, popularizējot lietas, ar ko apkaime ir īpaša un var lepoties. Par apkaimi, īpaši par kara laiku un padomju gadiem ir maz vēsturisko liecību un tās ir pat savstarpēji pretrunīgas, tāpēc kopiena par savu pienākumu uzskata nevilcināties ar iespēju pilnveidot un papildīt vēsturiskās liecības un faktus, jo ar katru gadu šī iespēja samazinās. Biedrība īpaši lielu vērību ir gatava veltīt jaunās paaudzes veidošanai par atbildīgiem un aktīviem sabiedrības locekļiem, tāpēc arī šajā darbības virzienā vairākas darbības, to risinājumi tiek orientēti uz jauno paaudzi. Šīs darbības virziens ļaus Mežinieku iedzīvotājiem justies piederīgākiem teritorijai un līdz ar to – atbildīgākiem un ieinteresētākiem, ļaus sajūst lielāku lepnumu par savu apkaimi un tās cilvēkiem, veicinās lokālpatriotismu jaunajā paaudzē un ceram, ka neizpaliks arī tālejošāki ieguvumi.

Prioritārās aktivitātes:

- **Apkaimes liecību veidošana ar vietējo ļaužu stāstījumiem** - vecāko ļaužu jeb iedzīvotāju, kas apkaimē dzīvo jau paaudzēs, intervēšana. Sociālajā aptaujā ir apzināti tie ļaudis (kopskaitā ap 12), kas apkaimē jau dzīvo vairākās paaudzēs un kuru atmiņas sniegtu vērtīgas apkaimes, it īpaši vēstures liecības, kurām nedrīkst ļaut aiziet nebūtībā. Tām būs arvien pieaugoša loma ne vien apkaimes vēstures un tās notikumu izzināšanā, bet arī vietas identitātes un apkaimes iedzīvotāju piederības sajūtas veicināšanā.
- **Kopienas Meža stāstu takas veidošana**, interaktīvā veidā pasniedzot nelielu daļu no savāktajām vēsturiskajām liecībām, atlasot vērtīgākos fragmentus no katra stāstītāja, kas tiks apstrādāti un ievietoti mājaslapā ar ģenerētu QR kodu. Ar sagatavotajiem stāstījumiem tiks veidota meža taka apm. 3 km garumā. Taka mežā izvēlēta tāpēc, ka pats apkaimes nosaukums cēlies no tā, ka šeit izsenis lielāka daļa ļaužu darbojušies meža darbos un paredzam, ka liela daļa stāstījumu arī būs saistīta ar mežiem.
- **Kampaņa “Mežinieki lepojas”** (ar kopienas mājas lapas sadaļas izveidošanu) gan rīkojot foto konkursus, gan aicinot vietējos iedzīvotājus iesniegt rakstus par viņu apkaimē esošiem īpašiem cilvēkiem, skaistiem dabas objektiem un sakoptām lauku sētām, veiksmīgiem uzņēmējiem un talantīgiem jauniešiem. Tā paredzēta dažādu konkursu, aktivitāšu veidā, iesaistot atšķirīgas mērķgrupas, it īpaši akcentu liekot uz jaunāko paaudzi. Veidojot strukturētu mājas lapas sadaļu “Mežinieki lepojas”, tiks nodrošināta pilnvērtīga, saistoša informācija un tiks veicināta izpratne par kopējām vērtībām un sabiedrības iesaiste.
- **Kopienas simbolikas iedzīvināšana**, lietojot to visur, kur tas ir efektīvi un sniedz rezultātu, piem. Plakanciema dobes izveide, māju norādes, uzlīmes apkaimes produkcijai u.c.

3. Iedzīvotāju atbildības, kopības sajūtas u.c. pilsoniskai sabiedrībai raksturīgu iemaņu attīstība caur sadarbības veicināšanu un kopīgu tradīciju iedibināšanu/kopšanu.

Mērķis:

- sekmēt Mežinieku apkaimes iedzīvotāju iesaistīšanos kopienā, izmantojot šim brīdim visefektīvākos instrumentus;
- veicināt apkaimes iedzīvotāju izpratni par līdzdalības nozīmi un tās sniegtajiem ieguvumiem ar praktiskas darbošanās un savstarpējas sadarbības piemēru palīdzību;

Apkaimes iedzīvotāji joprojām, neskatoties uz daudzajām notikušajām aktivitātēm, ir salīdzinoši kūtri, lai iesaistītos kopīgu jautājumu risināšanas procesos, joprojām liela daļa iedzīvotāju maz komunicē savā starpā, trūkst izpratne par kopēju atbildību un labumu, ko sadarbība varētu sniegt. Līdz ar to, apkaimes iedzīvotājiem joprojām ir salīdzinoši zema motivācija un vēlme līdzdarboties, apgūt jaunas zināšanas, prasmes un attieksmes. Ir izveidota apkaimes iedzīvotāju saziņas platforma ar vairāk kā 100 dalībniekiem gan Whatsapp, gan Facebook, un tā labi kalpo sadzīvīsku jautājumu risināšanai un savstarpējas kooperācijas veidošanai starp divām pusēm, piedāvājot/pieprasot preces un pakalpojumus, taču tā īsti nedarbojas, lai iesaistītu cilvēkus kopīgos visas apkaimes pasākumos, kuri vērsti uz apkaimes kopīgu jautājumu risināšanu un kolektīvās apziņas veidošanu. Šeit nepieciešama individuāla uzrunāšana – zvans, personisks e-pasts, apciemojums, un līdz ar to lielus laika resursus nepieciešams ieguldīt komunikācijai ar iedzīvotājiem.

Tāpēc joprojām prioritāri nepieciešams bez piederības sajūtas sekmēšanas, veikt arī citas darbības, lai attīstītu pilsoniskai sabiedrībai raksturīgās iemaņas. Lai šo jomu risinātu, būtiski ir izvēlēties risinājumus, kuri ir atbilstoši kopienas pašreizējai brieduma pakāpei; piem., šobrīd organizētas apmācības par pilsoniskās iesaistes formām, par demokrātiskas kultūras principiem un tml. nesniegs vēlamo rezultātu, taču apkaimes sabiedrība šobrīd ir gatava iepazīt arī attālākus kaimiņus, uzsākt dalīties savstarpējā pieredzē par sev būtiskiem jautājumiem, veidot konkrētas mērķauditorijas sadarbības platformas, turpināt formulēt vienotu viedokli un nostāju pašvaldībā, kā arī vienoties par kopējām apkaimes ētikas un morāles normām. Caur iedzīvotāju aktivitātēm, praktiskas savstarpējās sadarbības un kopības sajūtas veicināšanu, šobrīd ir vislielākās atdeves iespējas pilsoniskas sabiedrības attīstībai Mežiniekos. Darbības virziens ļaus iedzīvotājiem vēl vairāk sajust kopienas “pleca” sajūtu jeb to, ka viņi nav vieni, saskatīt un izbaudīt ieguvumu, ko sniedz savstarpēja sadarbība, apkaimē justies drošākiem, iedērgākiem un vajadzīgākiem.

Prioritārās aktivitātes:

- **Iedzīvotāju forums ar mērķi vienoties par Ķopienas ētikas kodeksu** Paredzēts organizēts iedzīvotāju forumu, kura galvenais uzdevums būs veidot kopīgus iekšējos noteikumus apkaimē jeb Iekšējo ētikas kodeksu, kā arī tiks lemt par šobrīd aktuāliem jautājumiem un noformulēts/aktualizēts vienots viedoklis par prioritātēm
- **Ikgadejo tradīciju kopšana: Mežinieku svētku, Jāņu ielīgošanas, Miķeļdienas maiņas tirdziņa, apkaimes sakopšanas talku organizēšana.** Nosauktās aktivitātes nepieciešams organizēt regulāri – katru gadu, lai panāktu, ka visi iedzīvotāji tās uztver kā ikgadējas
- **Kopienas locekļu savstarpējās pieredzes apmaiņas darbnīcas** - izglītojoši savstarpējās pieredzes apmaiņas pasākumi kopienai aktuālos jautājumos. Veicot iedzīvotāju aptauju, ir

izkristalizējušās tēmas, par kurām visvairāk iedzīvotāji vēlētos savstarpēju pieredzes apmaiņu (sk. aptaujas rezultātus <https://www.mezinieki.lv/post/finding-support-and-help-how-your-community-can-make-a-difference>) – ir gan iedzīvotāji, kas gatavi dalīties pieredzē (5-6 personas), gan vēl vairāk tie, kas gatavi uz klausīt.

Šīs tēmas ir:

- lauku sētas atjaunošana un veidošana,
- permakultūras dārzu izveide, lai sadarbotos ar dabu nevis cīnītos pret to.

Abas šīs tēmas ļoti sasaucas ar apkaimes ļaužu kopējām vērtībām, kas ir sakoptas lauku sētas, tīra, dabiska vide.

- **Kampana kaimiņu un apkaimes iepazīšanai „Atver durvis”** – paredzēts organizēt kā lauku sētu atvērto durvju dienas un apkaimes apceļošanas pasākums vienas dienas garumā katrā no apkaimes daļām, kur kaimiņi gatavi atvērt savas sētas un iepazīstināt ar sētas iemītniekiem un to nodarbošanos. Katrā no pasākumiem iesaistot 4 – 5 tuvumā esošas lauku sētas. Tiks aicinātas piedalīties visas apkaimes viensētas, kas gatavas atvērt savas durvis kaimiņiem un dalīties ar kādu nodarbi vai stāstījumu, kas saistīts ar šo lauku sētu, tās iemītniekiem.
- **Jauniešu sadarbības platformas attīstība un pamata izveidošana labdarības akcijas uzsākšanai** Paredzams, ka radīsies nepieciešamība pēc konkrētu iedzīvotāju grupu sadarbības, lai realizētu konkrētas aktivitātes. Tā kā biedrība īpašu uzmanību ir gatava veltīt jaunākās paaudzes pilsoniskās apziņas veidošanai, prioritāri jāveido komunikācijas – sadarbības platforma Mežinieku jauniešiem, lai veicinātu šīs kopienas daļas aktivitātes un kopprojektu veidošanos. Šī platforma tiks arī izmantota labdarības akcijas uzsākšanai – noorganizēšanai. Mežinieku jaunieši ir pauduši gatavību palīdzēt vecākajai paaudzei ar jauno tehnoloģiju izmantošanu. Ir nepieciešami individuāli risinājumi komunikācijai- saziņas formai, ņemot vērā, ka mērķauditorija - vecākie ļaudis visbiežāk nav sasniedzami soc.tīklos.

4. Vietējās saimnieciskās darbības veicināšana un kopprojektu sekmēšana

Mērķis: palielināt iedzīvotāju saimniecisko aktivitāti, veicinot saskaņot iespējas, kas ir tepat blakus, sekmēt līdzīgi domājošo tīklošanos –

Prioritārās aktivitātes:

- izveidot viegli lietojamu elektronisku piedāvājumu/pieprasījumu platformu, lai veicinātu pakalpojumu savstarpējo apriti teritorijā
- organizēt kopīgus ideju vakarus ar konkrētu tematiku, veicinot domu apmaiņu, tīklošanos jaunām idejām/pieejām atvērta iedzīvotāju vidū. Nodrošināt informāciju par projektu iespējām uzņēmējdarbībai.
- attīstīt “Radīts Mežiniekos” zīmolu, un citos veidos sekmēt vietējās produkcijas atpazīstamību caur kopīgu pozicionējumu

- kopīgas labiekārtotas tirdzniecības vietas izveide apkaimē radītajai/saražotajai produkcijai Mežinieku tirgū jeb kur citus apkaimē

5. Veicināt un uzturēt videi draudzīgu, ilgtspējīgu dzīvesveidu un saimniekošanu, sakopta vide (Inese M)

Mērķis:

- sekmēt iedzīvotāju informētību par videi draudzīgas saimniekošanas priekšrocībām, lai veicinātu pēc iespējas vairāk mājsaimniecībām ikdienas paradumu maiņu par labu videi draudzīgai saimniekošanai
- Radīt sistēmu/nostāju kopienā, kas stimulē lepošanos ar videi draudzīgu dzīvesveidu un aktīvi pauž savu nostāju un nepaliek vienaldzīga pret kaitējuma izdarīšanu dabai.

Prioritārās aktivitātes:

- Apkaimes ētikas kodeksā iekļaut prioritātei atbilstošas normas,
- Veicināt apkaimes sakopšanas pasākumus - talkas ne tikai Lielās talkas ietvaros
- Organizēt apkaimes bērniem nometnes ar vidi saudzējošu tematiku, dabu izzinošām praktiskām nodarbībām,....pieaugušajiem pasākums, akcija - lietai otra dzīve
- Iedibināt pašiem savu – kopienas aktivitāti, kas sekmē videi draudzīgu dzīvesveidu
- Veidot atbilstošu saturu kopienas soc.tīklos\ izveidot sadaļu mājaslapā zaļa dzīvesveida popularizēšanai, ar labās prakses piemēriem no apkaimes

6. Efektīvas komunikācijas platformas uzturēšana un pilnveidošana, soc.tīklu organizēšana, atbilstoša kopienas tēla veicināšana caur tiem un masu medijiem

Mērķis:

- nodrošināt visaptverošu regulāru informētību (visiem, kas vēlas) un iesaisti,
- celt kopienas atpazīstamību atbilstoši tās tēlam/identitātei gan iekšēji, gan uz āru

Prioritārās aktivitātes:

- Uzturēt efektīvu, visaptverošu saziņas sistēmu; atrisināt informēšanas un saziņas iespējas ar tiem, kas nav soc.tīklos, pamatā vecajiem ļaudīm, lai neliegtu iespēju iesaistīties un būt informētiem visiem, kas to vēlas.
- Izveidot visiem pieejamu Mežinieku kopienas Facebook profilu
- Izstrādāt komunikācijas, iesaistes veicināšanas vadlīnijas kopienā;
- Nodrošināt regulāru informāciju par Mežinieku kopienā notiekošo novada mājaslapā un laikrakstā, Partnerības Daugavkrasts NVO sadaļā un citur
- Izveidot video, kas reprezentē Mežiniekus

7. Kopienas darbības ilgtspējas nodrošināšana; biedrības iekšējās kapacitātes celšana, finansiālā sekmēšana, cilvēkresursu piesaiste, nepieciešamo materiālo resursu nodrošināšana un tml.

Mērķis:

- nodrošināt cilvēku un finansiālo resursu pieejamību biedrības darbībai un kopienas nepārtrauktas attīstības nodrošināšanai.
- Nodrošināt kopienas veiksmīgai attīstībai nepieciešamo kompetences un sadarbības prasmju līmeni biedrības vadībā;
- sekmēt arī citu kopienu attīstību Latvijā un panākt kopienas atpazīstamību kā vienai no līderēm kopienu koncepta attīstībā Latvijā

Lai sekmētu plānveidīgu un zinoši virzītu apkaimes kopienas attīstību, pirmkārt kopienas vadībai nepieciešamas daudzpusīgas zināšanas un prasmes saistībā ar pilsoniskas sabiedrības attīstības, iesaistes jautājumiem. Latvijā kopienu koncepta ieviešana ir salīdzinoši jauna, taču daudzās Eiropas valstīs ir uzkrāta jau liela pieredze vairāku desmitu gadu garumā apkaimes kopienu formēšanā un attīstībā, tāpēc būtiska ir ārvalstu partneru piesaiste, iespēju radīšana ārvalstu pieredzes pārņemšanai. Lai piemeklētu katrai konkrētai sabiedrības attīstības stadijai efektīvākos risinājumus, tērētu resursus lietderīgi un racionāli, ir nepieciešams kopienas virzošajiem spēkiem regulāri apgūt jaunas zināšanas, metodes, pieejas, un būt iesaistītiem kopienu kustības veidošanas procesos Latvijā. Tāpat efektīvai biedrības darbības nodrošināšanai noderīgi ir komandas saliedēšanas un veidošanas pasākumi. Biedrībai, izmantojot kopienu attīstības un organizācijas vadības zināšanas un iemaņas, un citu valstu pieredzi, ir lielas iespējas izveidot vienu no spēcīgākajām un zināmākajām viedajām kopienām valstī.

Vēl joprojām Latvijas kopienām ļoti aktuāla ir savstarpēja pieredzes apmaiņa un dalīšanās savos labās prakses piemēros. Dalīšanās pieredzē par paveikto un izdarītajiem secinājumiem jāklūst kā labai praksei arī mūsu biedrībā, tādejādi palielinot devumu sabiedrībai kopumā, ceļot teritoriālo kopienu kapacitāti un nodrošinot kopienai pozitīvu tēlu.

Prioritārās aktivitātes:

- **biedrības komandas organizēšanas un stiprināšanas pasākumi;** nepieciešami iekšējās komunikācijas un rīcībspējas uzlabošanai
- **jaunu zināšanu apguve,** lai ietu līdzī laikam un mācētu pielietot jaunākos instrumentus, metodes kopienas attīstībā; tā var būt gan individuāli klausoties dažādas tematikai atbilstošas lekcijas, gan piedaloties semināros, gan apmeklējot atbilstošus mācību pasākumus, gan rodot iespējas ārvalstu vizītēm, lai gūt zināšanas starptautiskā līmenī
- **dalīšanās pieredzē un pieredzes gūšana no citām kopienām;** Gan organizēt pašiem, gan piedalīties citu organizētajos pieredzes apmaiņas pasākumos gan klātienē, gan tiešsaistes platformās ar mērķi veicināt sadarbību ar citām, īpaši teritoriālu pilsonisku sabiedrību/ kopienu NVO, dalīties savā gūtajā pieredzē, kā arī veicināt diskusiju starp kopienām par labās prakses piemēriem pilsoniskas sabiedrības attīstībā, tādejādi stiprinot teritoriālo kopienu saliedētību un pieredzes apmaiņu.
- **gan vietēja, gan ES līmeņa finansu instrumentu izmantošana un projektu izstrāde** kopienas attīstību veicinošiem pasākumiem Ir viennozīmīgi skaidrs, ka

lielai daļai aktivitāšu ir nepieciešams finansiāls atbalsts, tāpēc regulāri jāseko līdzi projektu konkursu iespējām un jāizmanto tās, lai ātrāk un efektīvāk sasniegtu nospraustos kopienas mērķus

- **pastāvīgas ziedojumu vākšanas sistēmas izveide.** Lai biedrība nebūtu atkarīga no projektiem, ir nepieciešama pašpietiekamas finansiālā sistēmas izveide. Būtiski, lai ar biedru naudām un ziedojumiem būtu iespējams nodrošināt biedrības pamatfunkcijas laikā, kad nav aktīvu projektu.